

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2019. június 13. *

„Előzetes döntéshozatal – Uniós polgárság – EUMSZ 18., EUMSZ 21. és EUMSZ 165. cikk – Sportszövetség szabályzata – Olyan amatőr sportoló részvétele valamely tagállam nemzeti bajnokságán, aki valamely más tagállam állampolgárságával rendelkezik – Állampolgárságon alapuló eltérő bánásmód – A szabad mozgás korlátozása”

A C-22/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Amtsgericht Darmstadt (darmstadti helyi bíróság, Németország) a Bírósághoz 2018. január 11-én érkezett, 2017. november 2-i határozatával terjesztett elő

a **TopFit eV**,

Daniele Biffi

és

a **Deutscher Leichtathletikverband eV**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök, F. Biltgen, J. Malenovský, C. G. Fernlund (előadó) és L. S. Rossi bírák,

főtanácsnok: E. Tanchev,

hivatalvezető: D. Dittert egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. december 13-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a TopFit eV és D. Biffi képviseletében G. Kornisch Rechtsanwalt,
- a Deutscher Leichtathletikverband eV képviseletében G. Engelbrecht Rechtsanwalt,
- a spanyol kormány képviseletében S. Jiménez García, meghatalmazotti minőségben,
- a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– az Európai Bizottság képviselőjében M. Kellerbauer és I. Rubene, meghatalmazotti minőségben, a főtanácsnok indítványának a 2019. március 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 18., az EUMSZ 21. és az EUMSZ 165. cikk értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a TopFit eV, Daniele Biffi és a Deutscher Leichtathletikverband eV (német atlétikai szövetség, a továbbiakban: DLV) között a más tagállamok állampolgárainak a nemzeti amatőr sportbajnokságokon szenior kategóriában való részvétele feltételeinek tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 Az EUMSZ 165. cikk, amely az EUM-Szerződés „Oktatás, szakképzés, ifjúság és sport” címet viselő XII. címében található, (1) és (2) bekezdésében a következőket írja elő:

„(1) [...]

„Az Unió a sport sajátos természetére, az önkéntes részvételen alapuló szerkezeti sajátosságaira, valamint a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepére tekintettel hozzájárul az európai sport előmozdításához.”

(2) Az Unió fellépésének célja:

[...]

- a sport európai dimenzióinak fejlesztése a sportversenyek tisztaságának és nyitottságának, valamint a sport területén felelős szervezetek közötti együttműködésnek az előmozdítása, illetve a sportolók, köztük különösen a legfiatalabbak fizikai és szellemi épségének védelme révén.”

A DLV szabályzata

- 4 A Deutsche Leichtathletikordnung (német atlétikai szabályzat, a továbbiakban: atlétikai szabályzat) 5.2.1. §-ának, amely a német bajnokságokon való részvételre vonatkozik, 2016. június 17-i változata ekképp rendelkezik:

„Főszabály szerint valamennyi bajnokság nyitott minden sportoló számára, aki német állampolgársággal és valamely német egyesülethez/sportközösséghez kapcsolódó érvényes indulási joggal rendelkezik.”

- 5 Korábban e szabályzat egy 5.2.2. cikket is tartalmazott, amelynek értelmében az uniós polgárok jogosultak voltak a német bajnokságokon való részvételre, ha valamely német sportegyesület vagy -közösség jogcímén rendelkeztek részvételi joggal, és e jog már legalább egy éve fennállt. E cikket 2016. június 17-én hatályon kívül helyezték, és nem lépett helyébe más rendelkezés.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 6 D. Biffi 1972-ben született olasz állampolgár, aki 2003 óta Németországban él. Amatőrként 60, 100, 200 és 400 méteres síkfutóversenyeken vesz részt szenior kategóriában (+ 35 év). D. Biffi a TopFit, egy berlini (Németország) székhelyű sportegyesület tagja, amely a Berliner Leichtathletik-Verband (berlini atlétikai szövetség) tagja, amely viszont maga is a DLV tagja.
- 7 A DLV fogja össze a tartományi szintű atlétikai szövetségeket. A DLV a sportolók három kategóriája számára szervez nemzeti bajnokságokat, nevezetesen a 20 évnél fiatalabb sportolók, az „élsport” kategóriába tartozó fiatal sportolók és a szeniorok számára.
- 8 2012 óta D. Biffi, aki már nem tagja az olasz nemzeti atlétikai szövetségnek, Németországban vett részt a szenior nemzeti bajnokságokon.
- 9 2016. június 17-ig az atlétikai szabályzat 5.2.2. cikke előírta, hogy a német bajnokságokon való részvétel nyitva állt a német állampolgársággal nem rendelkező uniós polgárok számára, ha valamely német sportegyesület vagy -közösség jogcímén rendelkeztek részvételi joggal, és e jog már legalább egy éve fennállt.
- 10 Ezen időpontban a DLV úgy módosította e szabályzatot, hogy hatályon kívül helyezte e rendelkezést. Az 5.2. § már csak a nemzeti sportolókat említi, és a DLV iránymutatásai szerint elsőbbséget élveznek azok a német állampolgárságú sportolók, akiket a nemzeti bajnokságokon való részvételre választottak ki.
- 11 A kérdést előterjesztő bíróság előadja, hogy a DLV arra való hivatkozással igazolta ezt a módosítást, hogy a német bajnok kizárólag olyan német állampolgárságú sportoló lehet, aki a „Germany” szóra, azaz Németországra utaló „GER” rövidítés színében vehet részt a bajnokságokon. A szeniorok tekintetében nem vezethetők be eltérések a sportolók más kategóriáihoz, nevezetesen a 20 évnél fiatalabb és az élsportolók kategóriáihoz viszonyítva.
- 12 Írásbeli észrevételeiben a DLV pontosításokat tesz a szabályzattal kapcsolatban, és kifejti, hogy azok a külföldi állampolgárok, akik a DLV-hez tartozó valamely sportklub vagy -egyesület, illetve más nemzeti szövetség jogcímén rendelkeznek részvételi jogosultsággal, indokolt esetben helyezés nélküli részvételhez kaphatnak jogot, amennyiben ilyen engedélyhez jutnak az adott sporteseményre való benevezés lezárása előtt. Ebben az esetben csak a futóverseny első fordulójában vehetnek részt, illetve a más jellegű versenyeken az első három kísérletben.
- 13 A TopFit benevezte D. Biffit a német fedettpályás szenior bajnokságra, 60, 200 és 400 méteren, amelyet 2017. március 4. és 5. között rendeztek Erfurtban. E nevezést azonban a DLV elutasította, ily módon D. Biffit teljes mértékben kizárták e bajnokságból, annak ellenére, hogy az állampolgárság kivételével megfelelt minden, a részvételhez szükséges feltételnek. A TopFit és D. Biffi eredménytelenül nyújtott be kifogást az elutasító határozattal szemben a szövetség jogi bizottságához.
- 14 A DLV 2017. június 30. és július 2. között egy másik német bajnokságot szervezett Zittauban, amelynek tekintetében D. Biffi teljesítette az ahhoz szükséges minimumkövetelményeket, hogy részt vehessen a 100, 200, illetve 400 méteres futásban. Mindazonáltal, mivel D. Biffi e bajnokságokon csak „helyezésen kívüli”, illetve „helyezés nélküli” való részvételre volt jogosult, a TopFittel együtt ideiglenes intézkedés iránti kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz annak érdekében, hogy teljes joggal vehessen részt e bajnokságokon. E kérelmet a bíróság elutasította.
- 15 D. Biffi számára engedélyezték a részvételt e versenyeken, de csak részlegesen, vagyis anélkül, hogy értékelték volna, akár az időmérő futamokon, akár azon futamokon, amelyekben döntő is volt, mint például a 100 méteres futásban, amelynek keretében csak a három előfutamban vehetett részt a döntőbe jutás lehetősége nélkül.

- 16 Következésképpen D. Biffi és a TopFit arra irányuló keresetet nyújtottak be a kérdést előterjesztő bírósághoz, hogy engedélyezzék számára a jövőbeni német szenior atlétikai bajnokságokon való részvételt, valamint azt, hogy helyezéshez juthasson e bajnokságokon. Arra hivatkoznak, hogy D. Biffi a német állampolgárság kivételével megfelel a DLV által megkövetelt valamennyi feltételnek, különösen a teljesítmény tekintetében.
- 17 A kérdést előterjesztő bíróság azt a kérdést teszi fel, hogy az állampolgársághoz kapcsolódó ilyen feltétel a Szerződéssel ellentétes, tiltott hátrányos megkülönböztetésnek minősül-e.
- 18 E bíróság kifejti, hogy a DLV szerint az atlétikai szabályzat nem ellentétes a Szerződés rendelkezéseivel, mivel a szóban forgó sporttevékenység nem minősül gazdasági tevékenységnek, és így módon nem tartozik az uniós jog alkalmazási körébe.
- 19 Hangsúlyozva, hogy D. Biffi szenior sportoló, aki jelentős teljesítményei ellenére is amatőr sportoló marad, aki semmiféle gazdasági tevékenységet nem gyakorol, amikor bajnokságokon vesz részt, e bíróság arra keresi a választ, hogy az uniós jognak a sport területén történő alkalmazása minden esetben az ilyen tevékenység gyakorlásától függ-e. E bíróság megemlíti e tekintetben, hogy az uniós jog jelenleg kifejezetten a sportra utal az EUMSZ 165. cikkben, és az uniós polgárok azon joga, hogy hátrányos megkülönböztetéstől mentesen tartózkodhassanak valamely más tagállam területén, amint az az EUMSZ 18., az EUMSZ 20. és az EUMSZ 21. cikkből következik, nem függ valamely gazdasági tevékenység gyakorlásától.
- 20 Kétségeket táplálva e tekintetben, az említett bíróság úgy ítéli meg, hogy valamely tagállam bajnokságain főszabály szerint meg kell engedni más tagállamok állampolgárainak részvételét. Alkalmazhatók kivételek is, különösen, ha nemzeti bajnoki címekről vagy bajnokságokról van szó, a korlátozásoknak azonban arányosnak kell lenniük, és nem mehetnek túl azon a mértéken, amely feltétlenül szükséges a sportverseny biztosításához.
- 21 E körülmények között az Amtsgericht Darmstadt (darmstadti helyi bíróság, Németország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 18., az EUMSZ 21. és az EUMSZ 165. cikket, hogy valamely tagállami sportegyesület sportszabályzatában foglalt olyan előírás, amely a nemzeti bajnokságokon való részvételt valamely tagállam állampolgárságához köti, tiltott hátrányos megkülönböztetést valósít meg?
- 2) Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 18., az EUMSZ 21. és az EUMSZ 165. cikket, hogy valamely tagállami sportszövetség meg nem engedett módon hátrányosan megkülönbözteti az adott tagállam állampolgárságával nem rendelkező amatőr sportolókat azáltal, hogy bár lehetővé teszi számukra a nemzeti bajnokságokon való részvételt, azonban őket csak „versenyen kívül” vagy „helyezés nélkül” engedi indulni, és nem engedi a döntő futamokon vagy döntő küzdelemben való részvételüket?
- 3) Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 18., az EUMSZ 21. és az EUMSZ 165. cikket, hogy valamely tagállam sportszövetsége meg nem engedett módon hátrányosan megkülönbözteti az adott tagállam állampolgárságával nem rendelkező amatőr sportolókat azáltal, hogy kizárja őket a nemzeti címek, illetve a helyezések elnyeréséből?”

A szóbeli szakasz újbóli megnyitása iránti kérelemről

- 22 A főtanácsnok indítványának ismertetését követően a DLV 2019. március 20-i levelében a szóbeli eljárás újbóli megnyitását kérte abból az okból, hogy ezen indítvány elsősorban az EUMSZ 49. cikkén alapul, míg az előterjesztett kérdések kizárólag az EUMSZ 18., az EUMSZ 21. és az EUMSZ 165. cikkekre vonatkoznak, a feleknek pedig nem volt lehetőségük arra, hogy kifejtssék véleményüket az EUMSZ 49. cikknek az alapügy kimenetelére gyakorolt esetleges hatásáról.
- 23 E tekintetben a Bíróság eljárási szabályzatának 83. cikke lehetővé teszi a Bíróság számára, hogy a főtanácsnok meghallgatását követően bármikor elrendelje az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását, különösen, ha úgy ítéli meg, hogy az ügy körülményei nincsenek kellően feltárva, vagy az ügyet olyan érv alapján kellene eldönteni, amelyet a felek nem vitattak meg.
- 24 A jelen ügyben a Bíróság úgy ítéli meg, hogy rendelkezik minden szükséges adattal ahhoz, hogy válaszoljon az előterjesztett kérdésekre, és az ügyet nem az EUMSZ 49. cikkén alapuló olyan érv alapján kell megoldani, amelyet a felek nem vitattak meg.
- 25 Következésképpen nem szükséges elrendelni az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 26 Kérdéseivel, amelyeket együtt kell vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 18., az EUMSZ 21. és az EUMSZ 165. cikket, hogy azokkal ellentétes valamely nemzeti sportszövetségnek az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan szabályzata, amelynek értelmében egy más tagállam állampolgárságával rendelkező uniós polgár, aki több éve abban a tagállamban él, amelyben e szövetség székhelye van, amelynek tagjaként ezen állampolgár amatőrként a síkfutás sportot űzi a szenior kategóriában, nem vehet részt e nemzeti bajnokságokon e sportágban ugyanazon a jogcímen, mint a nemzeti sportolók, abban az értelemben, hogy még ha az állampolgárságon kívül meg is felel minden feltételnek, e bajnokságokon csak „helyezésen kívül”, illetve „helyezés nélkül” vehet részt, a döntőbe jutás és az országos bajnoki cím elnyerésének lehetősége nélkül, és az is lehetséges, hogy nem engedélyezik részvételét ezeken a bajnokságokon.
- 27 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az olyan uniós polgár, mint az olasz állampolgár D. Biffi, aki Németországba költözött, és ott lakik 15 éve, az EUMSZ 21. cikk értelmében vett szabad mozgáshoz való jogát gyakorolta.
- 28 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós polgárság jogállásának célja, hogy a tagállamok állampolgárainak alapvető jogállása legyen, lehetővé téve az azonos helyzetben lévők számára, hogy állampolgárságuktól függetlenül és az e tekintetben kifejezetten előírt kivételek sérelme nélkül, ugyanabban a jogi bánásmódban részesüljenek (2001. szeptember 20-i Grzelczyk ítélet, C-184/99, EU:C:2001:458, 31. pont).
- 29 Amint azt a Bíróság már megállapította, annak az uniós polgárnak a helyzete, aki a szabad mozgáshoz való jogával élt, az állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét rögzítő EUMSZ 18. cikk hatálya alá tartozik (2018. november 13-i Rauevicius ítélet, C-247/17, EU:C:2018:898, 27. pont).
- 30 E cikknek az a célja, hogy azt egy olyan uniós polgárra alkalmazzák, mint D. Biffi, aki az állampolgárságától eltérő tagállamban lakik, ahol amatőrként sportversenyeken kíván részt venni.

- 31 Ezenfelül a Bíróság azt is megállapította, hogy az uniós jog biztosítja valamely tagállam minden állampolgára számára annak szabadságát, hogy más tagállamba utazzon és ott munkavállalóként vagy egyéni vállalkozóként valamely tevékenységet gyakoroljon, illetve annak szabadságát, hogy e tevékenység gyakorlásának felhagyását követően e tagállamban rendelkezzen lakóhellyel, a szabadidős tevékenységekhez az e tagállamban való hozzáférés pedig a szabad mozgás vele járó következménye (1996. március 7-i Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-334/94, EU:C:1996:90, 21. pont).
- 32 A Bíróság azt is kimondta, hogy az uniós polgárok számára az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésében biztosított jogok célja többek között az érintett uniós polgár fogadó tagállam társadalmába való fokozatos beilleszkedésének elősegítése (lásd ebben az értelemben: 2017. november 14-i Lounes ítélet, C-165/16, EU:C:2017:862, 56. pont).
- 33 Ezenfelül, az EUMSZ 165. cikk a sportnak, és különösen az amatőr sportnak az Unióban fennálló kiemelkedő társadalmi jelentőségét tükrözi vissza, amelyet az Amszterdami Szerződés szövegét megállapító konferencia záróokmányának mellékletében található, a sportra vonatkozó 29. nyilatkozat mozdított elő (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 106. pont; 2000. április 13-i Lehtonen és Castors Braine ítélet, C-176/96, EU:C:2000:201, 33. pont), valamint a sport mint a fogadó tagállam társadalmába való beilleszkedési tényező szerepét.
- 34 Az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésének és az EUMSZ 165. cikk együttes olvasatából az következik, hogy valamely amatőr sportnak, különösen egy sportegyesület keretében történő üzése lehetővé teszi az állampolgársága szerintitől eltérő tagállamban élő uniós polgár számára, hogy kapcsolatokat teremtsen azon tagállam társadalmával, amelybe átköltözött, és amelyben él, illetve hogy megszilárdítsa e kapcsolatait. Ez a megállapítás a bármely szintű sportversenyeken való részvételt illetően is érvényes.
- 35 Ebből az következik, hogy a D. Biffihez hasonló uniós polgár jogszerűen hivatkozhat az EUMSZ 18. és az EUMSZ 21. cikkekre valamely amatőr sport verseny céljából történő üzése keretében a fogadó tagállam társadalmában.
- 36 Mindazonáltal felvetődik annak a kérdése, hogy a nemzeti sportszövetségek szabályai ugyanazon jogcímen tartoznak-e a Szerződés rendelkezéseinek hatálya alá, mint az állami eredetű jogszabályok.
- 37 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a Szerződésben rögzített, az alapvető szabadságok tiszteletben tartása és az állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma azokra a nem közjogi jellegű szabályozásokra is vonatkozik, amelyek kollektív módon rendelkeznek a nem önálló munkavállalásról és a szolgáltatásnyújtásról (lásd többek között: 1974. december 12-i Walrave és Koch ítélet, 36/74, EU:C:1974:140, 17. pont; 1995. december 15-i Bosman ítélet C-415/93, EU:C:1995:463, 82. pont; 2007. december 18-i Laval un Partneri ítélet, C-341/05, EU:C:2007:809, 98. pont; 2010. március 16-i Olympique Lyonnais ítélet, C-325/08, EU:C:2010:143, 30. pont).
- 38 A bíróság ennek megfelelően megállapította, hogy az Európai Közösség alapvető célkitűzésének minősülő, a (Lisszaboni Szerződés által hatályon kívül helyezett) EGK-Szerződés 3. cikkének c) pontjában rögzített – amelynek helyébe lényegében az EUMSZ 3–6. cikk lépett –, a személyek szabad mozgásával és a szolgáltatásnyújtás szabadságával kapcsolatos akadályok megszüntetését ugyanis veszélyeztetné, ha az állami eredetű akadályok lebontását semlegesíthetnék a közjogi jelleggel nem bíró egyesületek és szervezetek jogi autonómiájának gyakorlásából eredő akadályok (lásd ebben az értelemben: 1974. december 12-i Walrave és Koch ítélet, 36/74, EU:C:1974:140, 18. pont).

- 39 A Bíróság ezen ítélkezési gyakorlatában rögzített elvet akkor is alkalmazni kell, ha valamely csoport vagy szervezet bizonyos hatalmat gyakorol a magánszemélyek felett, és olyan helyzetben van, hogy bizonyos olyan feltételeket támasszon velük szemben, amelyek sértik a Szerződés által garantált alapvető szabadságok gyakorlását (lásd ebben az értelemben: 2000. október 3-i Ferlini ítélet, C-411/98, EU:C:2000:530, 50. pont).
- 40 Ebből az következik, hogy valamely nemzeti sportszövetségnek az alapügyben szereplőkhöz hasonló olyan szabályai, amelyek az uniós polgároknak a sportversenyekhez való hozzáférését szabályozzák, a Szerződés, és különösen az EUMSZ 18. és 21. cikk hatálya alá tartoznak.
- 41 Azt kell tehát megvizsgálni, hogy e szabályok összeegyeztethetők-e az említett cikkekkel.
- 42 A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben előadja, hogy a D. Biffihez hasonló uniós polgárokkal szemben eltérő bánásmódot alkalmaznak, a DLV által az atlétikai szabályzatba 2016. június 17-én bevezetett módosítás óta.
- 43 E bíróság szerint az ilyen személy, még ha meg is felel a megkövetelt sportteljesítményekre vonatkozó feltételeknek, és a nemzeti atlétikai szövetséghez tartozó valamely sportegyesülethez legalább egy év óta való tartozás jogcímén jogosult sportversenyeken részt venni, állampolgársága miatt nem vehet részt a rövidtávú síkfutás valamely nemzeti bajnokságán a szenior kategóriában, illetve azon csak korlátozottan vehet részt.
- 44 Meg kell állapítani, hogy ez az eltérő bánásmód korlátozhatja ezen uniós polgár mozgásának szabadságát (lásd ebben az értelemben: 2018. november 13-i Raugevicius ítélet, C-247/17, EU:C:2018:898, 28. pont).
- 45 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból az tűnik ki, hogy az olyan amatőr sportoló, mint D. Biffi nem ugyanazokkal a feltételekkel vehet részt a DLV által szervezett nemzeti bajnokságokon a szenior kategóriában, mint a német állampolgárok, jóllehet ezek a bajnokságok a legfontosabb versenyek közé tartoznak országos szinten. Ha engedélyezik is a részvételét ezeken a bajnokságokon, jelenleg csak a selejtező futamokon vehet részt helyezés nélkül, tehát nem juthat a döntőbe vagy az időmérő futamokba, csak helyezés nélkül.
- 46 Az alapügyben szereplő ilyen szabályozás, amint azt a TopFit és D. Biffi is kifejti írásbeli észrevételeiben, ahhoz is vezethet, hogy a Német Szövetségi Köztársaságtól eltérő tagállam sportolóit kevésbé támogatják azok a sportegyesületek, amelynek e sportolók tagjai, mint a nemzeti sportolókat, mivel az egyesületek kevésbé érdekeltek abban, hogy olyan sportoló tekintetében fektessenek be, aki nem vehet részt a nemzeti bajnokságokon. Az ilyen esetben a D. Biffihez hasonló, más tagállam állampolgárságával rendelkező sportolók kevésbé tudnak beilleszkedni a kapcsolódást jelentő sportegyesületükbe, következésképpen a lakóhelyük szerinti tagállam társadalmába.
- 47 Meg kell állapítani, hogy ezek a hatások kevésbé vonzóvá tehetik az amatőr sport uniós polgárok általi üzését, következésképpen e polgároknak az EUMSZ 21. cikkben rögzített szabad mozgása korlátozásának minősülnek.
- 48 Márpedig az ilyen korlátozás csupán akkor igazolható, ha objektív megfontolásokon alapul, és a nemzeti jog által jogszerűen megállapított célkitűzéssel arányos (lásd ebben az értelemben: 2018. november 13-i Raugevicius ítélet, C-247/17, EU:C:2018:898, 31. pont).
- 49 E tekintetben arra kell emlékeztetni, hogy a sport területén a Bíróság többször megállapította, hogy a személyek és szolgáltatások szabad mozgására vonatkozó uniós jogi rendelkezésekkel nem ellentétesek azok a szabályok vagy az a gyakorlat, amelyeket olyan indokok igazolnak, amelyek bizonyos olyan sportmérkőzések sajátos jellegéhez és körülményeihez kapcsolódnak, mint a különböző országok nemzeti válogatottjai közötti mérkőzések. Mindazonáltal a szóban forgó rendelkezések hatálya e

korlátozásának saját célkitűzésére kell szorítkoznia, és arra nem lehet hivatkozni annak érdekében, hogy valamely sporttevékenységet ki lehessen zárni a Szerződés hatálya alól. (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 76. és 127. pont).

- 50 Márpedig, mivel – első látásra – az országos bajnoki cím odaítélése egy bizonyos sportágban nem fedi le az összes, e sportágban nemzeti szinten rendezett bajnokságot, e cím odaítélése korlátozott hatással van a szóban forgó sportág gyakorlására. Egyébiránt ahhoz hasonlóan, mint ami a nemzeti válogatottak összetétele tárgyában került megállapításra, egy adott sportágban a bajnoki cím odaítélésének egy nemzeti állampolgár számára történő fenntartása jogszerűnek tűnik, mivel e nemzeti tényező az országos bajnoki cím jellemzőjének is tekinthető. Mindazonáltal fontos, hogy az említett célkitűzés követéséből eredő korlátozások összeegyeztethetők legyenek az arányosság elvével.
- 51 A jelen ügyben a DLV általánosságban úgy ítéli meg, hogy sportszövetségeként autonómiával rendelkezik szabályzatai megállapításában, és a közönség azt várja el, hogy egy állam országos bajnoka ezen állam állampolgára legyen. E szövetség egyébként két olyan magyarázattal szolgál, amelyek szabályzatát indokolják. Először is, az országos bajnok, valamint a második és harmadik legjobb nemzeti sportoló kijelölése azon sportolók kiválasztására szolgál, akik az országukat képviselik az olyan nemzetközi versenyeken, mint az Európa-bajnokság, a jelen ügyben a „Germany” szóra, azaz Németországra utaló „GER” rövidítés színében. Másodsorban a DLV előadja, hogy nem lehet az életkor szerinti kategóriák alapján különbséget tenni, és nem lehet eltérést előírni a szeniorok tekintetében a 20 évnél fiatalabbakhoz és az „élsport” kategóriához viszonyítva.
- 52 Először is, ami azon állítást illeti, miszerint a sportszövetségek szabadon állapítják meg szabályzataikat, emlékeztetni kell arra, hogy – amint az a jelen ítélet 40. pontjában is megállapításra került – az az autonómia, amellyel e magánjogi szövetségek rendelkeznek sportszabályzataik elfogadása tekintetében, nem jogosíthatja fel őket arra, hogy korlátozzák a Szerződések által a magánszemélyeknek biztosított jogok gyakorlását (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 81. pont).
- 53 Hangsúlyozni kell, hogy abból a tényből, miszerint egy szabály tisztán sportjellegű szabály, nem következik az, hogy eleve nem tartozik a Szerződés hatálya alá (lásd ebben az értelemben: 2006. július 18-i Meca-Medina és Majcen kontra Bizottság ítélet, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 33. pont).
- 54 Következésképpen az az érv, miszerint a közönség elvárja, hogy egy ország országos bajnoka ezen ország állampolgárságával rendelkezzen, nem igazolja a nem nemzeti állampolgársággal rendelkező személyeknek a nemzeti bajnokságokon való részvétele semmiféle korlátozását.
- 55 A továbbiakban tehát a DLV által hivatkozott egyedi igazolásokat kell megvizsgálni.
- 56 Ezen igazolások közül az elsőt, nevezetesen a nemzetközi bajnokságokon az országot képviselő országos bajnok kiválasztására vonatkozót illetően a Bíróság előtt tartott tárgyalásból az tűnik ki, hogy a DLV nem maga választja ki a szenior kategóriájú nemzetközi bajnokságok résztvevőit, hanem azok a sportolók, akik valamely, a DLV-hez tartozó egyesület tagjai, és megfelelnek a teljesítményre vonatkozó feltételeknek, állampolgárságuktól függetlenül részt vehetnek ezeken a bajnokságokon, és maguk neveznek be. Ily módon valamely, a Németországi Szövetségi Köztársaság állampolgárságától eltérő tagállam állampolgárságával rendelkező személy a szenior kategóriájú síkfutás Európa-bajnoka lehet, Németország színeiben versenyezve. A DLV saját előadása értelmében e szövetség csak az „élsport” kategóriában választja ki a legjobb nemzeti sportolókat a nemzetközi bajnokságokon való részvétel céljából.
- 57 A DLV által hivatkozott második igazolást illetően, miszerint ugyanazokat a szabályokat kell elfogadni valamennyi életkori kategória tekintetében, az előző pontból az következik, hogy ezt nem támasztják alá a DLV-nek a sportolók nemzetközi szinten történő kiválasztási mechanizmusára vonatkozó nyilatkozatai, amiből az következik, hogy ez csak az „élsport” kategóriát érinti.

- 58 Ily módon a DLV által hivatkozott két igazolás láthatóan nem objektív megfontolásokon alapul.
- 59 A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak ellenőrzése, hogy léteznek-e egyéb igazolások a más állampolgársággal rendelkező személyeknek a nemzeti versenyeken történő korlátozott részvételét előíró szabályok tekintetében.
- 60 E tekintetben arra is emlékeztetni kell, hogy bár az olyan érintett szervezetek, mint a bajnokságok szervezői vagy a sportszövetségek feladat, hogy elfogadják a megfelelő szabályokat a versenyek megfelelő lebonyolításának biztosítása érdekében (2000. április 11-i Deliège ítélet, C-51/96 és C-191/97, EU:C:2000:199, 67. pont), e szabályok nem mehetnek túl a követett célkitűzés eléréséhez szükséges mértéken (2000. április 13-i Lehtonen és Castors Braine ítélet, C-176/96, EU:C:2000:201, 56. pont).
- 61 Azon érvet illetően, miszerint a jelen ügyben egy olyan, progresszív selejtezőkkel jellemzett egyéni sportról van szó, mint a rövidtávú síkfutás, amely nyolc pályasávon bonyolódik le, meg kell állapítani, hogy egy vagy több nem nemzeti állampolgársággal rendelkező személynek a döntő futamban való részvétele megakadályozhat egy nemzeti állampolgársággal rendelkező személyt a bajnokság megnyerésében, és akadályozhatja a legjobb nemzeti sportolók kijelölését.
- 62 Mindazonáltal a nem nemzeti állampolgársággal rendelkező személyek döntő futamban való részvételének megtagadása nem mehet túl a követett célkitűzés eléréséhez szükséges mértéken. E tekintetben figyelembe kell venni azt a tényt, hogy a jelen ügyben szóban forgó tagállamban e kizárás éveken keresztül nem létezett a szenior kategóriában.
- 63 Az esetleges egyéb igazolások fennállásának megvizsgálására felhívott nemzeti bíróság feladata e vizsgálat elvégzése, figyelemmel az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése és az EUMSZ 165. cikk rendelkezéseinek együttes értelmezéséből eredő azon célkitűzés figyelembevételével, hogy szélesebb lehetőséget kell biztosítani a versenyeken való részvételre, illetve az elsősorban az olyan, hosszú ideje lakóhellyel rendelkező személyeknek a fogadó tagállamba történő integrációjára figyelemmel, mint a jelen ügyben D. Biffi.
- 64 Továbbá, a nemzeti bajnokságokon való nem teljes részvételt illetően a DLV azt állítja, hogy ez nem játszik szerepet a jelen ügyben, mivel D. Biffi továbbra is részt tudott volna venni e bajnokságokon. Mindazonáltal az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból az következik, hogy 2017-ben nem engedélyezték D. Biffi részvételét az egyik nemzeti bajnokságon. Ráadásul, mivel a DLV által az írásbeli észrevételeiben hivatkozott, a szabályozási keretre vonatkozó megjegyzések szerint a DLV-hez tartozó egyesületek tagságával rendelkező, nem nemzeti állampolgárságú személyek részvétele engedélyhez volt kötve, az ilyen kizárás továbbra is lehetséges volt.
- 65 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy ahhoz, hogy az előzetes engedélyezésen alapuló rendszer igazolt legyen az EUMSZ 18. és az EUMSZ 21. cikk vonatkozásában, minden esetben objektív, hátrányos megkülönböztetéstől mentes és előzetesen ismert szempontokon kell alapulnia, hogy kellően behatárolja a DLV mérlegelési jogkörének gyakorlását, hogy az ne tudja önkényesen alkalmazni azt (lásd ebben az értelemben, többek között: 2001. február 20-i Analir és társai ítélet, C-205/99, EU:C:2001:107, 38. pont).
- 66 Azt is meg kell állapítani, hogy mivel létezik egy olyan mechanizmus, amely valamely nem nemzeti állampolgárságú sportolónak nemzeti bajnokságokon való, illetve legalább a selejtező futamokon és/vagy helyezés nélküli részvételére vonatkozik, egy ilyen sportoló teljes részvételének állampolgársága okán történő megtagadása mindenesetre aránytalannak tűnik.
- 67 Következésképpen az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 18., az EUMSZ 21. és az EUMSZ 165. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes valamely nemzeti sportszövetségnek az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan szabályzata, amelynek értelmében egy más

tagállam állampolgárságával rendelkező uniós polgár, aki több éve abban a tagállamban él, amelyben e szövetség székhelye van, amelynek tagjaként ezen állampolgár amatőrként a síkfutás sportot űzi a szenior kategóriában, nem vehet részt e nemzeti bajnokságokon e sportágakban ugyanazon a jogcímen, mint a nemzeti sportolók, illetve csak „helyezésen kívül” vagy „helyezés nélkül” vehet részt, a döntőbe jutás, illetve az országos bajnoki cím elnyerésének lehetősége nélkül, kivéve, ha e szabályozást objektív és a jogszerűen követett célkitűzéssel arányos megfontolások igazolják, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

A költségekről

- 68 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 18., az EUMSZ 21. és az EUMSZ 165. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes valamely nemzeti sportszövetségnek az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan szabályzata, amelynek értelmében egy más tagállam állampolgárságával rendelkező európai uniós polgár, aki több éve abban a tagállamban él, amelyben e szövetség székhelye van, amelynek tagjaként ezen állampolgár amatőrként a síkfutás sportot űzi a szenior kategóriában, nem vehet részt a nemzeti bajnokságokon e sportágakban ugyanazon a jogcímen, mint a nemzeti sportolók, illetve csak „helyezésen kívül” vagy „helyezés nélkül” vehet részt, a döntőbe jutás, illetve az országos bajnoki cím elnyerésének lehetősége nélkül, kivéve, ha e szabályozást objektív és a jogszerűen követett célkitűzéssel arányos megfontolások igazolják, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

Aláírások